

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

115. LETO • FEBRUAR 2010

ŠT. 2

Revija
Planinske zveze
Slovenije

Jubilej: **115 let Vestnika**
Intervju: **Davo Karničar,
Jože Colarič**
Z nami na pot: **Dolina Gračnice,
Pustriška dolina**

3,40 €

planinski
V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA
MED NAMI ŽE OD LETA 1895

FOTO: ANDREJ TROŠT

planinski VESTNIK

V L E T U

2010

- Večji format A4
- Reportaže in intervjuji
- Vodniška priloga z opisi in zemljevidi
- Zgodovina in naravovarstvo
- Izleti doma in po svetu
- Doživetja z gora
- Uporabni napotki in nasveti
- Alpinistične odprave, domače stene, športno plezanje
- Nove knjige in zemljevidi
- Novice iz planinskih društev

01 434 56 87 www.planinskivestnik.com

Dušan Škodič

Kdaj naj dežuje?

Februar je bil po rimskem koledarju zadnji mesec v letu, predstavljal je mesec sprave in očiščenja. Letošnji je za našo revijo poseben, saj beležimo novo, visoko obletnico izhajanja. Vsak tak mejnik človeka spomni na minljivost in ga napelje k razmisleku o postorjenem.

Tako kakor vsak od nas se tudi uredništvo trudi z najboljšimi nameni, da bi lepo jadralo med tržno politiko, sodobnimi trendi in željami vas, bralcev. To pa ni tako lahko, kakor se zdi na prvi pogled, kajti za vsako željo se skriva človek, ki razmišlja s svojo glavo in si stvari razlaga s pametjo, ki jo ima v njej. Taki smo, kajne? Če bi, karikirano, ljudem pobral glave in jih zakotalil po hribu, bi seveda vsak lovil svojo in ne sosedove, čeprav je morda v tisti več pameti. Ravno to je tisto, kar nas dela unikatne.

Še v devetnajstem stoletju je ponekod na preprostem podeželju veljala miselnost, da je dolžnost lokalnega župnika tudi posredovanje pri »višjih instancah«, če je posevke ogrožala suša ali toča, torej nadlogi, ki imata vzrok tam »nekje zgoraj«. Nekoč, ko je toča v enem mesecu klestila kar trikrat, je moral po starih zapisih župnik v vinorodnem okolišu celo bežati iz vasi, da je ohranil glavo na ramenih. To se je med ljudmi razvedelo in ko je avgusta pretila suša, so se pred cerkvijo nekje na Notranjskem zbrali razhudení kmetje in zahtevali, da dušebrižnik posreduje pri že omenjenih instancah ali pa najde druge ovčice, ki mu bodo dajale mleko in volno. Župnik je dobro poznal človeško naravo. Pogumno je stopil prednje in poslušal. Ko so končali, je mirno dejal: »Dež bi torej radi? Prav. Samo povejte mi, kdaj bi radi, da dežuje.« Kmetje so se spogledali in prvi se je oglasil župan. »Kar takoj, še danes. Če ne, bo vse požgano, če že ni prepozno.« Župnik je pokimal, a tedaj je segel v besedo največji gruntar. »To pa že ne, seno imam pokošeno na travnikih, že tako je bilo malo trave, sedaj bi se mi pa še ta spridila! Naj bo pojutrišnjem!« Pa ni šlo. Tedaj je nekdo na novo prekrival streho in tako do konca tedna, ko je bila v vasi poroka in svatje niso hoteli biti mokri. Tedaj je župnik sklenil roke in jih pozdravil do prihodnjič, ko se bodo zedinili v svojih željah, kdaj naj bi padal dež.

Nam seveda ne pade na pamet, da bi bralce naše revije enačili z lahkovernimi predniki, o samih sebi pa se od njih lahko mirno poučimo. Vsakomur je vseč nekoliko drugače, v skupno dobro pa mora vedno nekdo odločiti, kako in kam. Po odzivih, ki so po spremembi formata prihajale na uredništvo, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da smo našli pravo smer. Kritike so sicer bile, a ni jih bilo veliko, pozitivnih odzivov pa je bilo mnogo več; prav tako se lahko že pohvalimo z rekordnim številom novih naročnikov.

Nekateri bralci imajo navado, da dajo celotne letnike v vezavo. To je potrdilo izredne zvestobe. Le redke revije v svetu se lahko pohvalijo s takim bralstvom. Seveda se bo tudi revija v novem formatu dalo vezati, le da bo letoletna »knjiga« nekoliko večja in temu primerno tanjša. Upamo, da med vami ni nikogar, ki bi moral prav zaradi spremembe formata predelati svojo knjižno omaro, obteženo z vsemi dosedanjimi letniki. Ampak četudi je kdo, tiste, ki je bila leta 1895 namensko izdelana, gotovo ni plačal iz svojega žepa, mar ne?

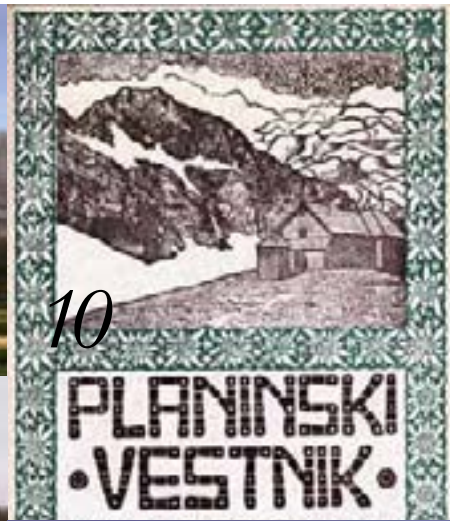
Zaključil sem torej s hecom. Saj, med planinci – se pa ta še vedno spodobi.

4

8

10

12

18

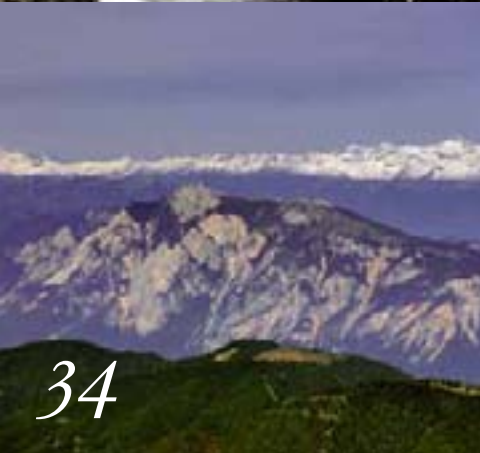
24

30

22

34

38

46

IZDAJATELJI IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

110. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Dvoržakova ulica 9, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinkivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK: Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Marjan Bradeško, Mateja Pate, Irena Mušič Habjan,

Emil Pevec (tehnični urednik), Andrej Stritar (namestnik

odgovornega urednika), Slavica Tovšak

ZUNANJA SODELAVCA:

Tina Leskošek, Dušan Škodič

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar, Mojca Stritar, Marta Krejan, Katarina Marin

GRAFIČNA PRIPRAVA: Repro studio Schwarz, d. o. o.

TISK: Schwarz, d. o. o.

NAKLADA: 5700 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino, posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Tekma s kavko v Dolomitih
FOTO: Arhiv Dava Karničarjem

Vsebine vseh Planinskih vestnikov

od leta 1895 do danes
na www.pvkazalo.si
od 1956 do lanskega letnika
v formatu pdf.

- UVODNIK
- 1 **Kdaj naj dežuje?**
Dušan Škodič
- OBLETNICA
- 4 **Ob stoletnici rojstva**
Marijan Lipovšek
France Stele
- SPOMINI
- 8 **Presenečenje na robu stene**
Srečanje z Lipovškom
Pavel Dimitrov
- NAŠ JUBILEJ
- 10 **115 let Planinskega vestnika**
**»Slovinci ga radi čitajo, spisi njegovi
prijajo njih čuvstvu«**
Žarko Rovšček
- INTERVJU
- 12 **Iskal bom najlepše zavoje**
Pogovor z Davom Karničarjem
Pogovarjal se je Mire Steinbuch
- INTERVJU
- 16 **Vedno znova sem presenečen,**
kako lepa je Slovenija
Jože Colarič, dobitnik zlatega
častnega znaka PZS
*Pogovarjala sta se Stella Krsnik in Žiga Palka,
zapisala Danica Rangus*
- Z OTROKI V GORE
- 18 **V načrtu je bila Slemenova špica**
Izlet v petih dejanjih ali Pogled iz
nahrbtnika
Primož Leban
- PREKMURJE
- 22 **Dežela prostranstev**
Bogojina, Tešanovci, Selo na Goričkem
Milka Bokal
- Znami na pot*
- 24 **Divjina pred**
domačim pragom
Dolina Gračnice
Gorazd Gorišek
- 30 **Turno smučanje nad Pustriško dolino**
Tullenkogel, Gaishörndl in Kreuzspitze
Uroš Prelovšek
- OPISI
- 32 **Dolina Gračnice:**
Veliko Kozje, 993 m, iz vasi Gračnica mimo
jezera z legendo; Lovrenc, 722 m, skozi
Lokavec; Lisca, 948 m, iz Jurkloštra; Lisca,
948 m, iz Jurkloštra
Gorazd Gorišek
- 35 **Turno smučanje nad Pustriško dolino:**
Tullenkogel/Thulnkogel; Gaishörndl;
Kreuzspitze
Uroš Prelovšek
- 37 **Dobrač**
Igor Jenčič
- 39 **Eckkopf; Lonzaköpf; Polinik; Stubeck**
Tomaž Hrovat

- ZGODBA
- 46 **Spomin na dni, ko so se rušile gore**
Dobrač
Dušan Škodič
- PLEZANJE V ALPAH
- 50 **Južni steber Barre des Ecrins**
So cilji in so Cilji
Janez Toni
- TUJE GORE
- 54 **Adamov vrh**
Vzpon na šrilanško sveto goro
Franci Horvat
- TUJE GORE
- 56 **Vulkan Pacaya**
Osvajanje gvatemalskega kadečega
velikana
Manca Čujež
- ZGODBA NEUMORNE ŠTOPARKE
- 57 **Tudi take se Nadi zgodijo**
Polovični 112 – saj na asfaltu se pa znajde
Nada Kostanjevic
- TEKMOVALNO TURNO SMUČANJE
- 58 **Ekspres na turnih smučeh**
Težak, a čudovit šport
Nejc Kuhar
- HUMORESKA
- 60 **Zarota**
Basen o kravah in mopedistih
Janja Lipužič
- VARSTVO NARAVE
- 62 **Bohorsko sonce**
Navadna jarica – posebnost Bohorja
Dušan Klenovšek
- VZGOJA
- 63 **Kratka zgodba o čeladi**
Kako prepričati najstnika, da je njeno
mesto na glavi
Igor Drnovšek
- PLAZOVI
- 64 **Ocenjevanje tveganja pred plazovi**
Metoda 3 x 3 in redukcijska metoda
Darko Bernik
- GORSKO REŠEVANJE
- 66 **Lavinska žolna Barryvox**
VS 2000 PRO EXT
Sistem za iskanje zasutih v plazu s
helikopterjem
Klemen Volontar
- PREHRANA
- 68 **Kakšen sendvič naj nesemo v hribe?**
Nada Rotovnik Kozjek
- ŠPORTNA VADBA
- 69 **Za vrhunski rezultat je potrebna**
specializacija
Blaž Jereb
- 70 NOVICE IZ VERTIKALE
- 70 NOVICE IZ TUJINE